

Vestingpark Sint Bernardus

Definitief ontwerp december 2010

Parklaan®
Landschapsarchitecten

Ontwerpopgave Vestingpark Sint Bernardus

Het zichtbaar en/of beleefbaar maken van de historische gelaagdheid, waarbij de fase van de vestingwerken een belangrijke plaats inneemt.

Visie Vestingpark Sint Bernardus

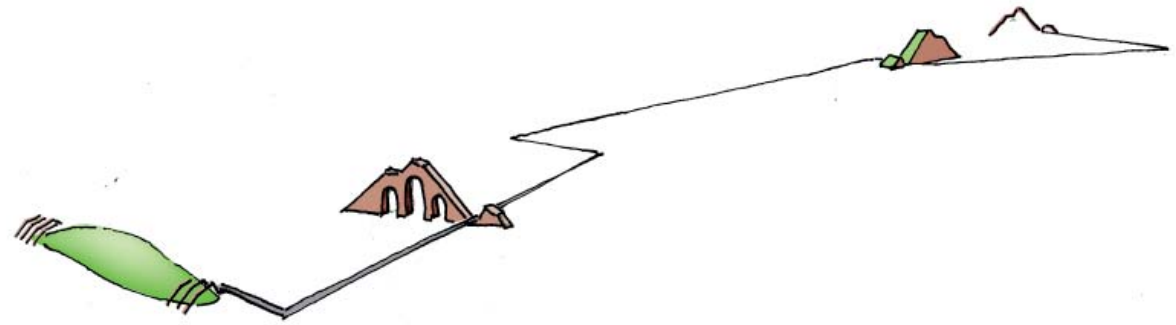
- De vesting vormt de ondergrond voor het park.
- Het geheugen van de plek is nog zichtbaar aan de contour en een stuk van bastion Treurniet.

- Het park bestaat uit verschillende tijdlagen.
- Verschillende deelgebieden hangen samen met de geschiedenis van de plek.

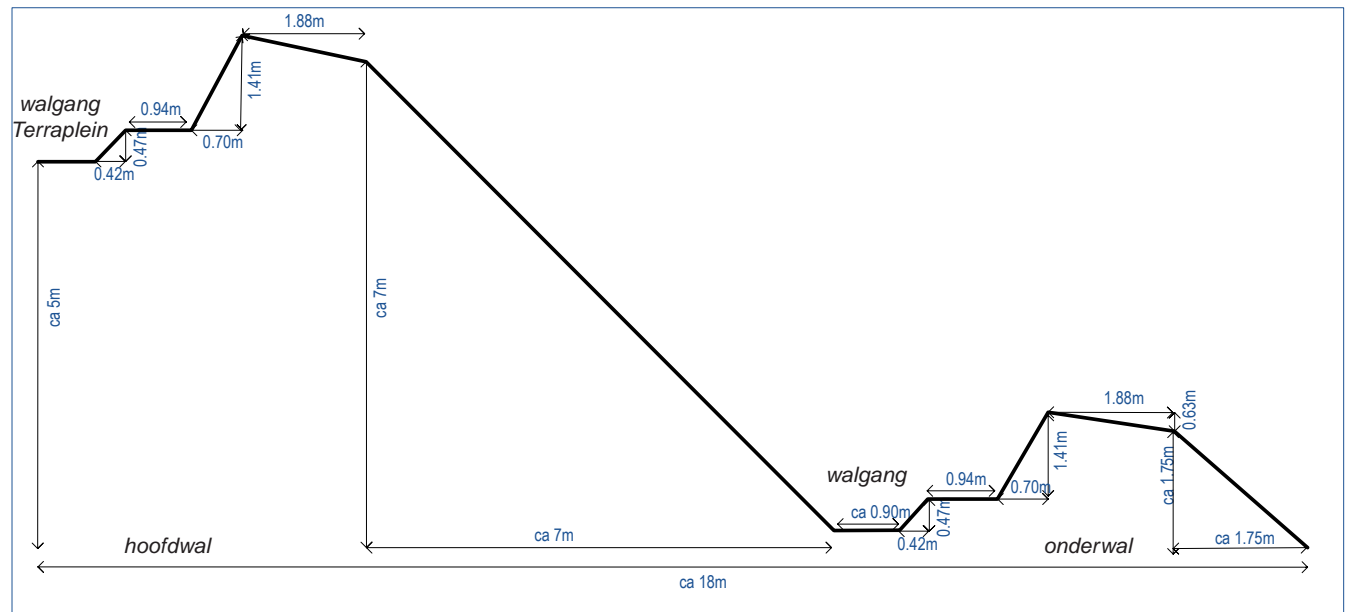
- We voegen de tijdlaag van de vesting toe aan het park.
- Het park wordt zo aangepast dat de tijdlaag van de vesting én de sfeer van het park wordt versterkt.

het vestingpad Bredevoort

- De tijdlaag van de vesting geven we vorm als een vestingpad met follies.
- Het vestingpad ligt op de plek van de lage walgang.
- De follies zijn afgeleid van de doorsnede van de vestingwal.

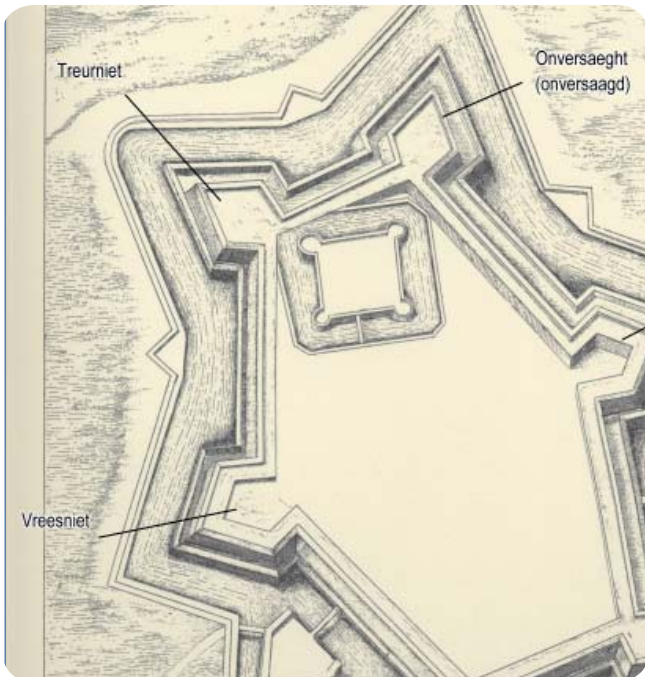

4

het vestingpad Bredevoort

- Het vestingpad doorkruist en verbindt de verschillende onderdelen van het park.
- De follies staan op bijzondere plekken en zien er allemaal anders uit.

ruimtelijke opbouw Vestingpark Sint Bernardus

- Het kronendak is gehandhaafd.
- Struikbeplantingen vormen ruimtes die reageren op het vestingpad.
- Zichtlijnen geven zicht op het omliggende schootsveld.

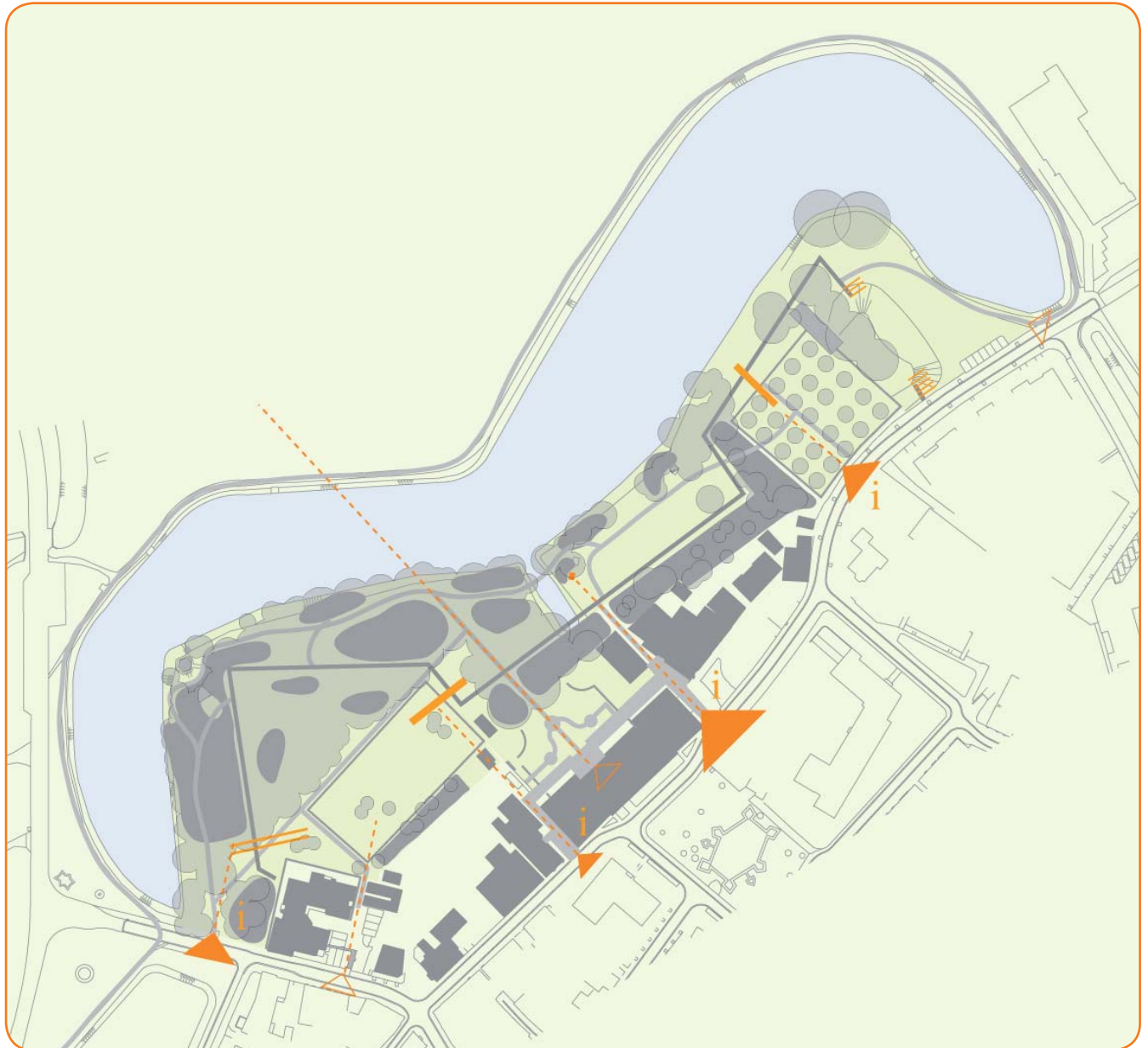
de sferen en functies Vestingpark Sint Bernardus

1. Treurniet; gras met boomgaard en drooghal; wandelen, uitzicht, plukken.
2. Warme weide; grasveld met lighallen en courtine; bijeenkomsten, spelen, in de zon zitten.
3. Tuin en terras Sint Bernardus
4. Voormalige moestuin; dierenweide en manifestaties.
5. Vreesniet met parkbos; wandelen, spelen, in de koelte zitten, sneeuwkllokjes kijken.

entrees Vestingpark Sint Bernardus

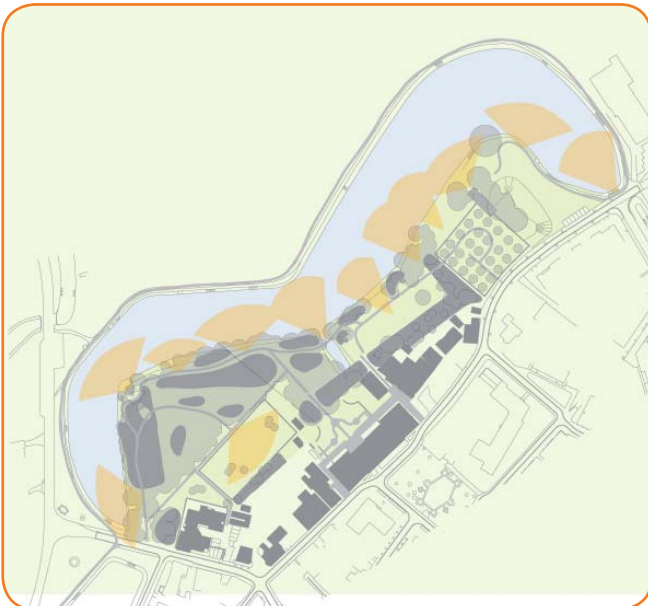
- De entrees zijn transparant.
- Vanaf de entree is een markant element in het park zichtbaar.
- Elke entree is anders.
- Hoofdentree op 't Zand
- Nieuwe entree bij boomgaard met tuinhekje in de haag
- Entreelopers (90 -120 cm breed) van gebakken klinkers.
- vier entree's met informatiebord.
- Doorzicht van en naar Sint Bernardus.

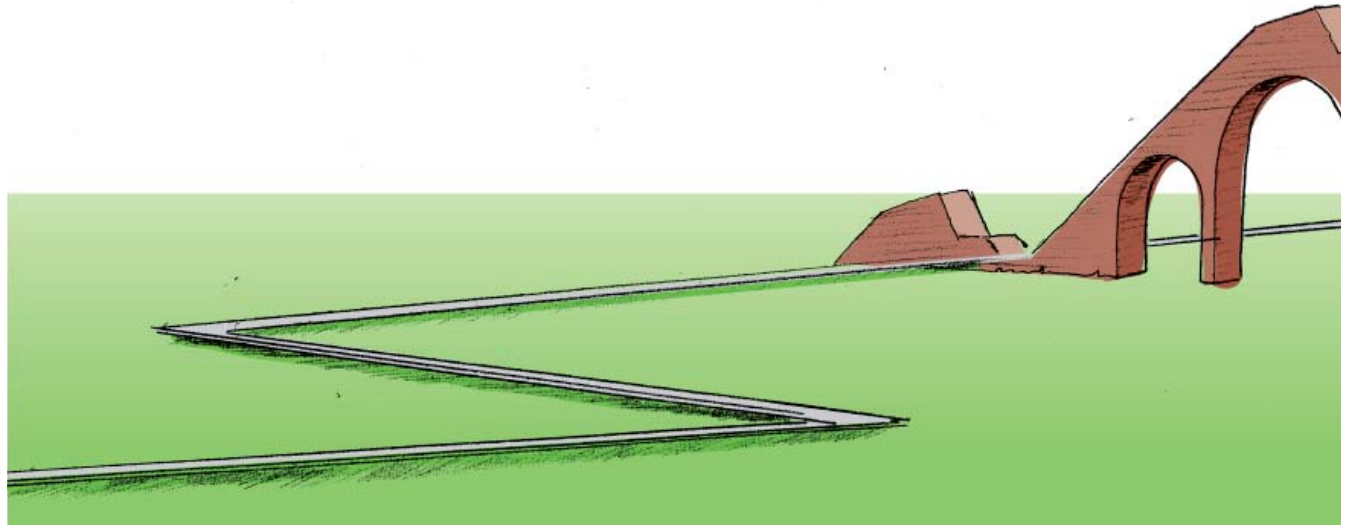
paden Vestingpark Sint Bernardus

- De formele paden zijn verhard en liggen op maaiveld.
- De parkpaden zijn halfverhard en liggen laag.
- Paden langs de stadsgracht geven tussen boomgroepen door zicht op de gracht.

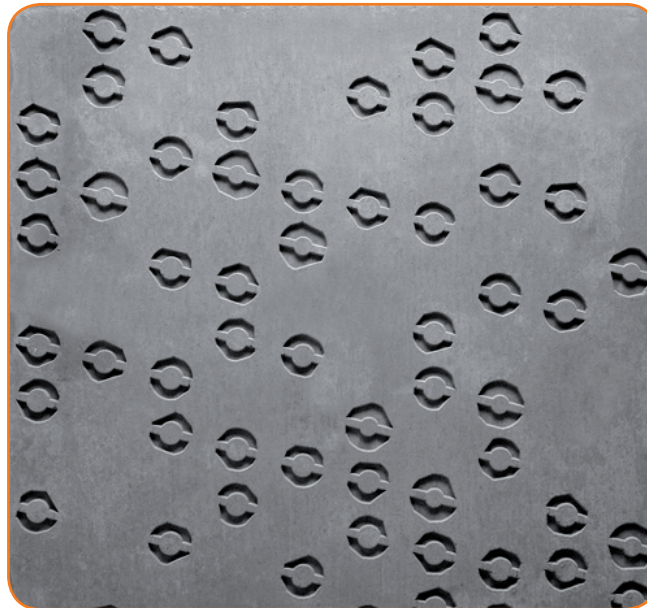

Het vestingpad Bredevoort

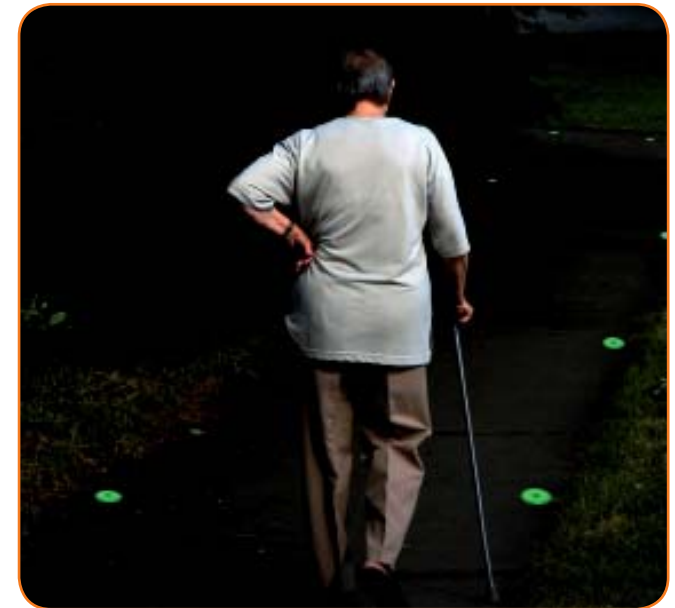
- 'Zwevend' vestingpad.
- gemiddeld 25 cm + maaiveld.
- Stalen frame met tegels.
- Maatvoering gebaseerd op walgang onderwal.
- Breedte vesting pad 2.30 m.

impressie van het vestingpad; het pad zweeft als het ware boven het maaiveld

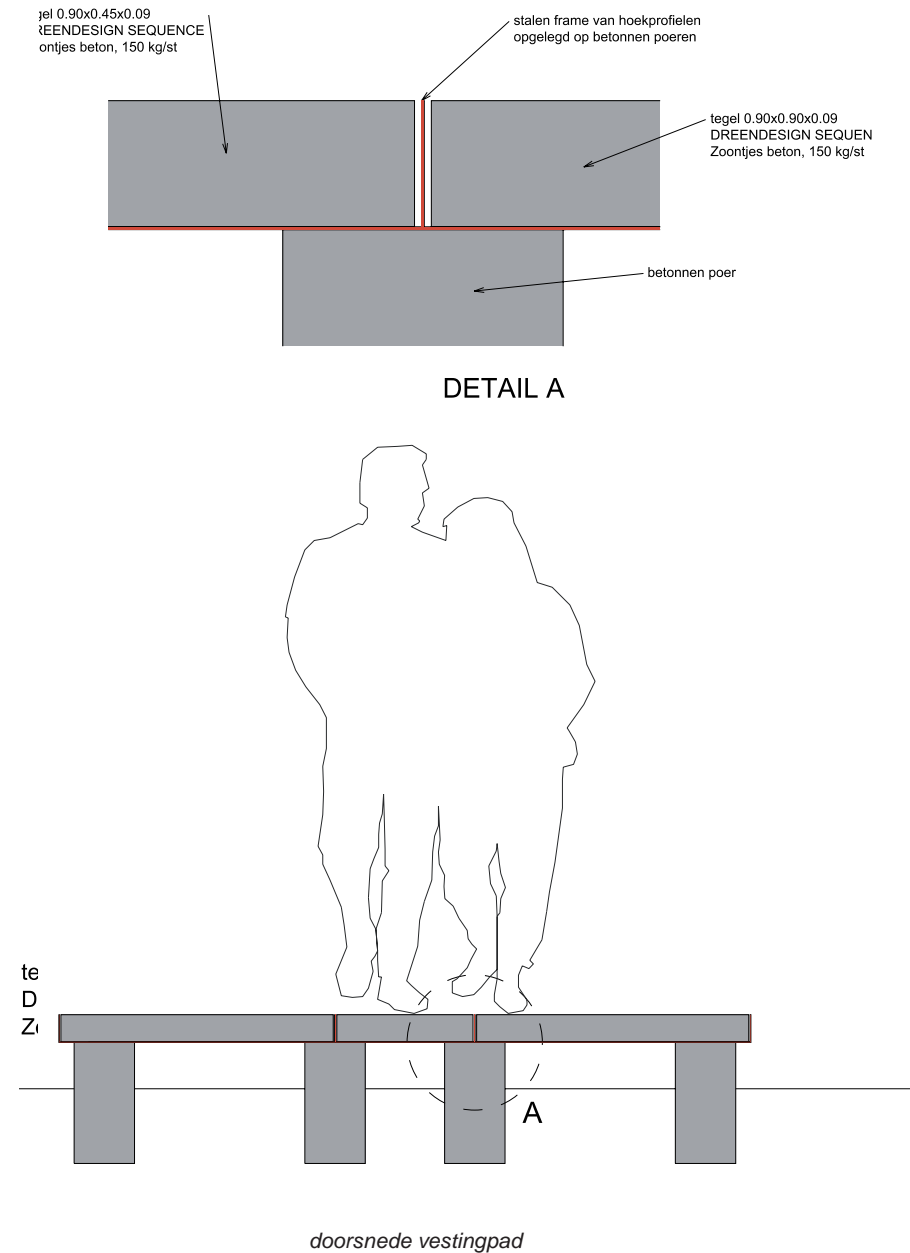
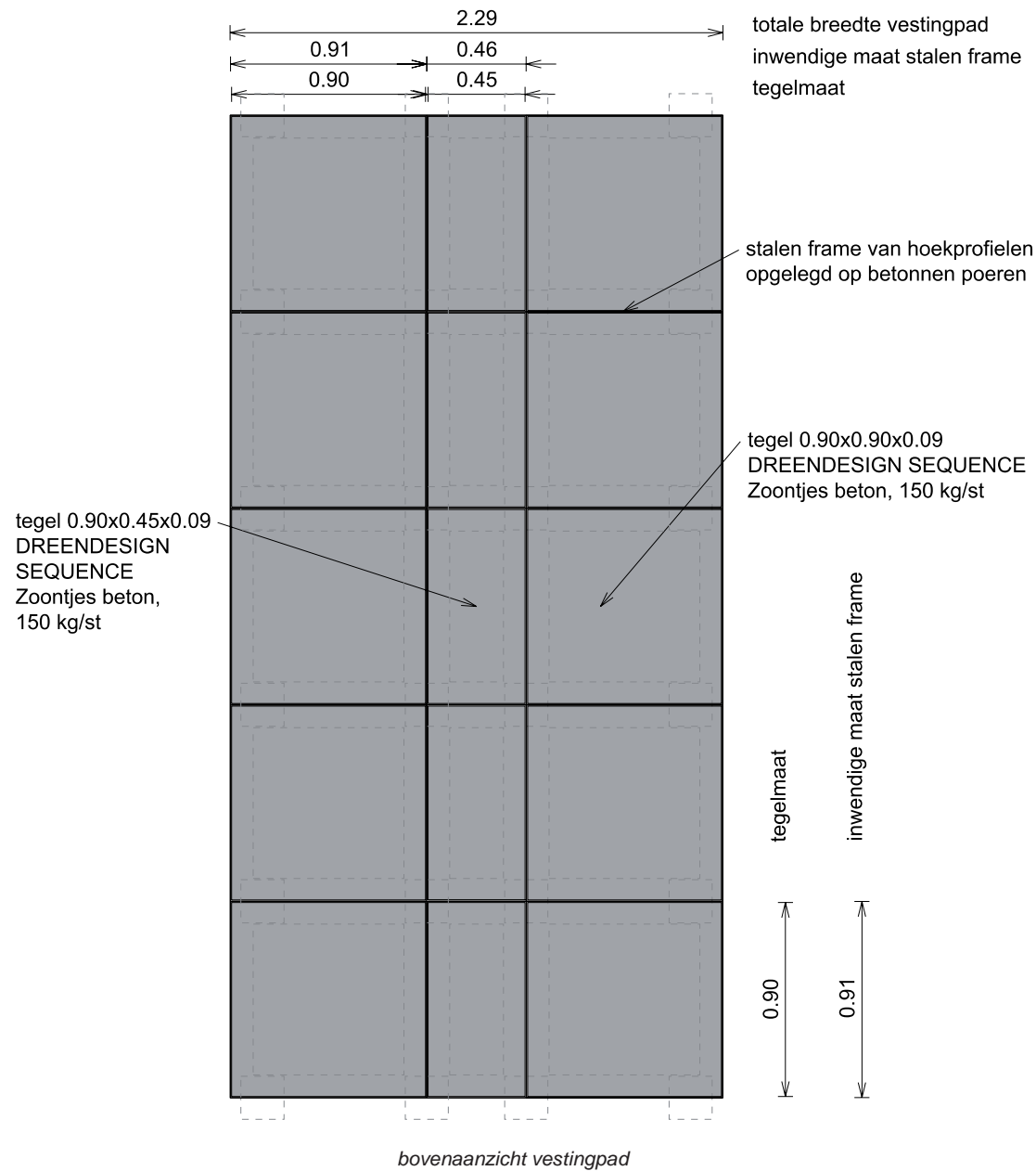

In het vestingpad worden bijzonder tegels aangebracht

opstapjes en hellingbanen worden aangegeven met lichtgevend markeringen

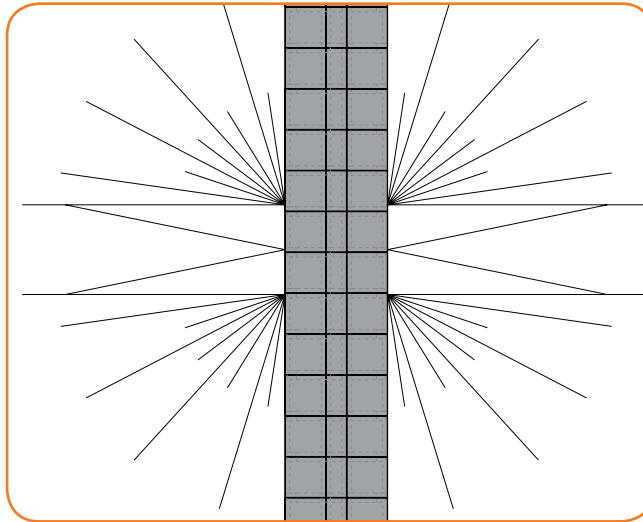
Het vestingpad Bredevoort

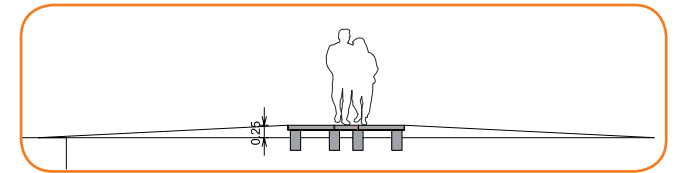

Het vestingpad Bredevoort

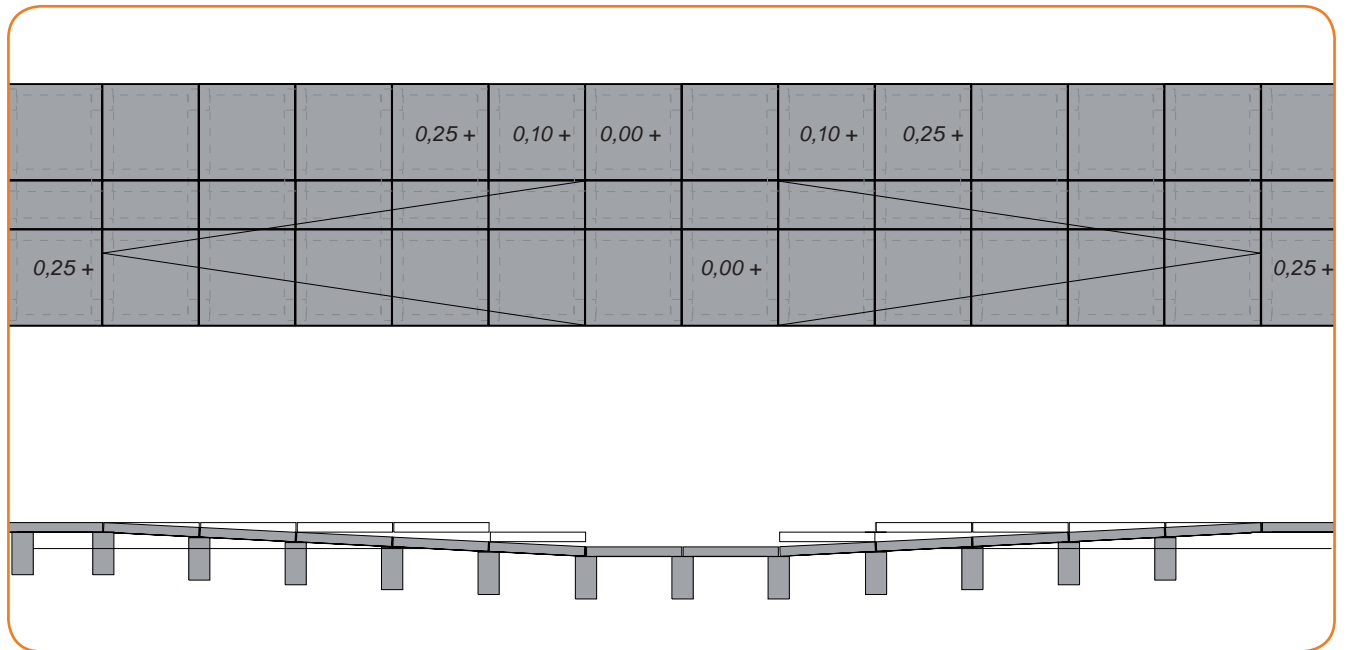
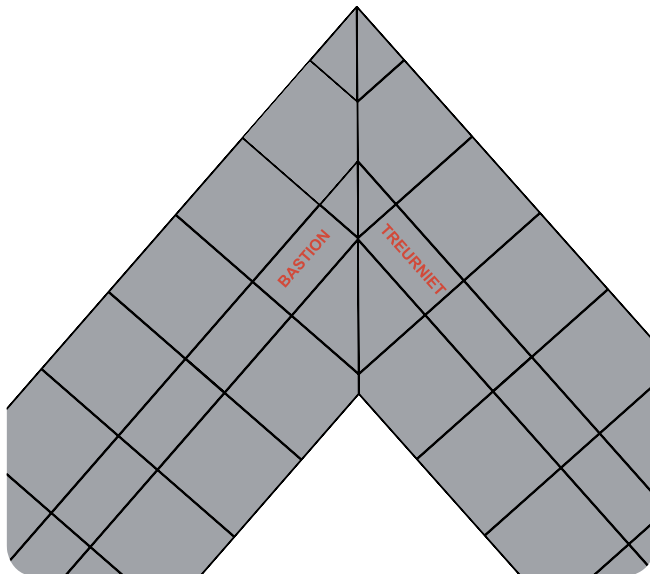
- In middenstrook kan met via-metal een tekst op het beton aangebracht worden.
- Vestingpad rolstoel toegankelijk en fietsonvriendelijk.
- Reflectieog en fietsonvriendelijk.
- Reflectieog en fietsonvriendelijk.
- Reflectieog en fietsonvriendelijk.

in bos wordt het maaiveld geleidelijk verhoogd tot niveau vestingpad

in bos wordt het maaiveld geleidelijk verhoogd tot niveau vestingpad

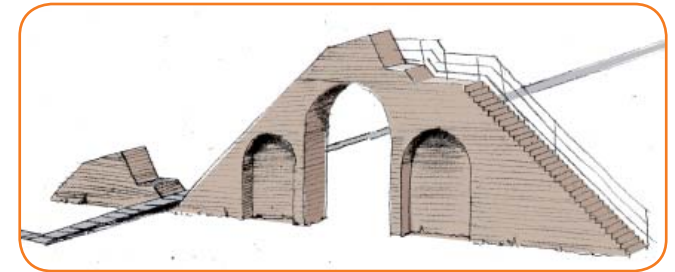

op twee punten bij de warme weide wordt de hellingbaan in het vestingpad aangebracht.

de vesting follies

Vestingpad kruist follies;

- Uitkijk; een uitkijkpunt.
- (Huis)vesting; een onderkomen voor vleermuizen, vogels en kleine zoogdieren.
- Speelvesting; een stalen frame met speelvoorziening.
- Fasering en uitbreiding mogelijk.

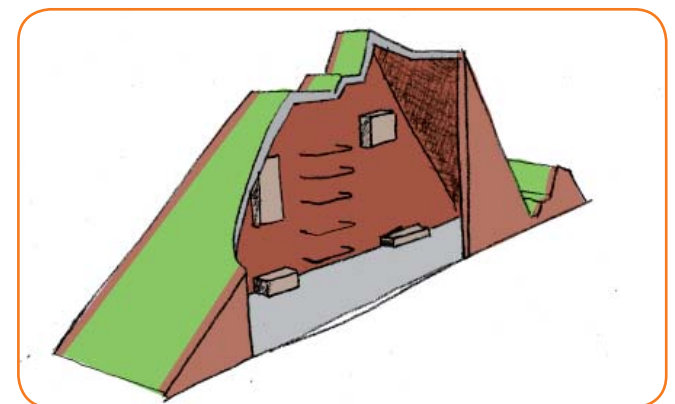
de Uitkijk; strak metselwerk

speelvesting; cortenstaal

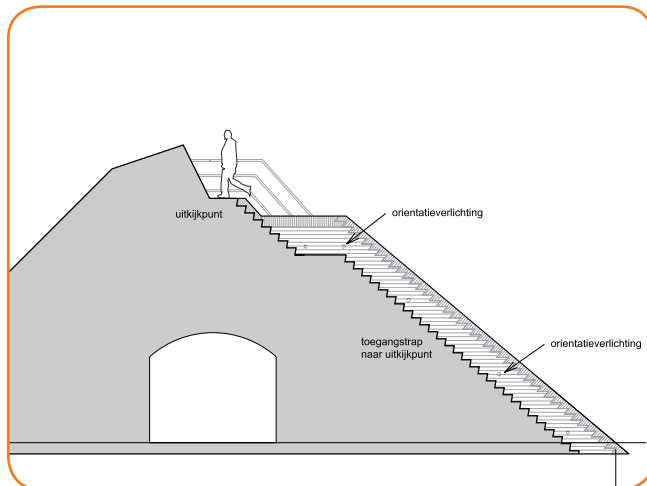
(huis)vesting; gras en strak metselwerk

binnenkant van (huis)vesting

de Uitkijkvesting

- Vanaf de Uitkijkvesting heb je zicht over de gracht heen op het vrije schootsveld.
- Oriëntatieverlichting langs binnenkant trapmuur.
- Zitplek op walgang.

*trap is opgenomen in bouwwerk
in trap is orientatieverlichting opgenomen*

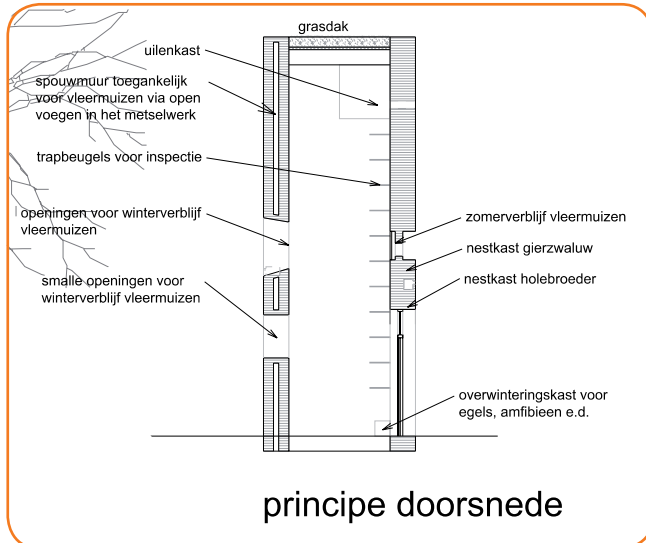

bijzondere detaillering van metselwerk zoals gebruikelijk bij oude vestingen

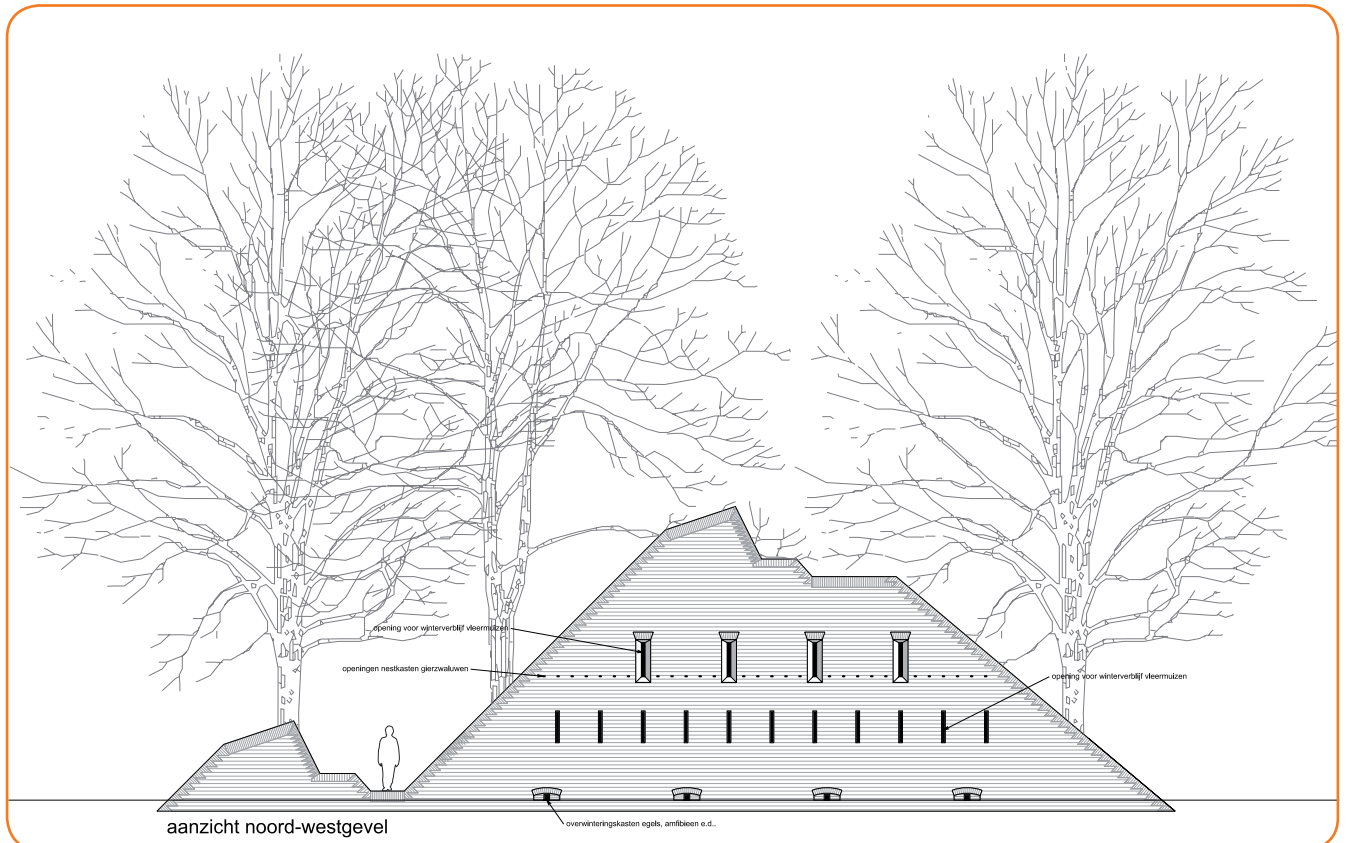

(huis)vesting

- (Huis)vesting biedt nestgelegenheid aan verschillende diersoorten zoals vleermuizen, uilen, gierzwaluwen e.d.
- Eventueel huisdierenverblijf.

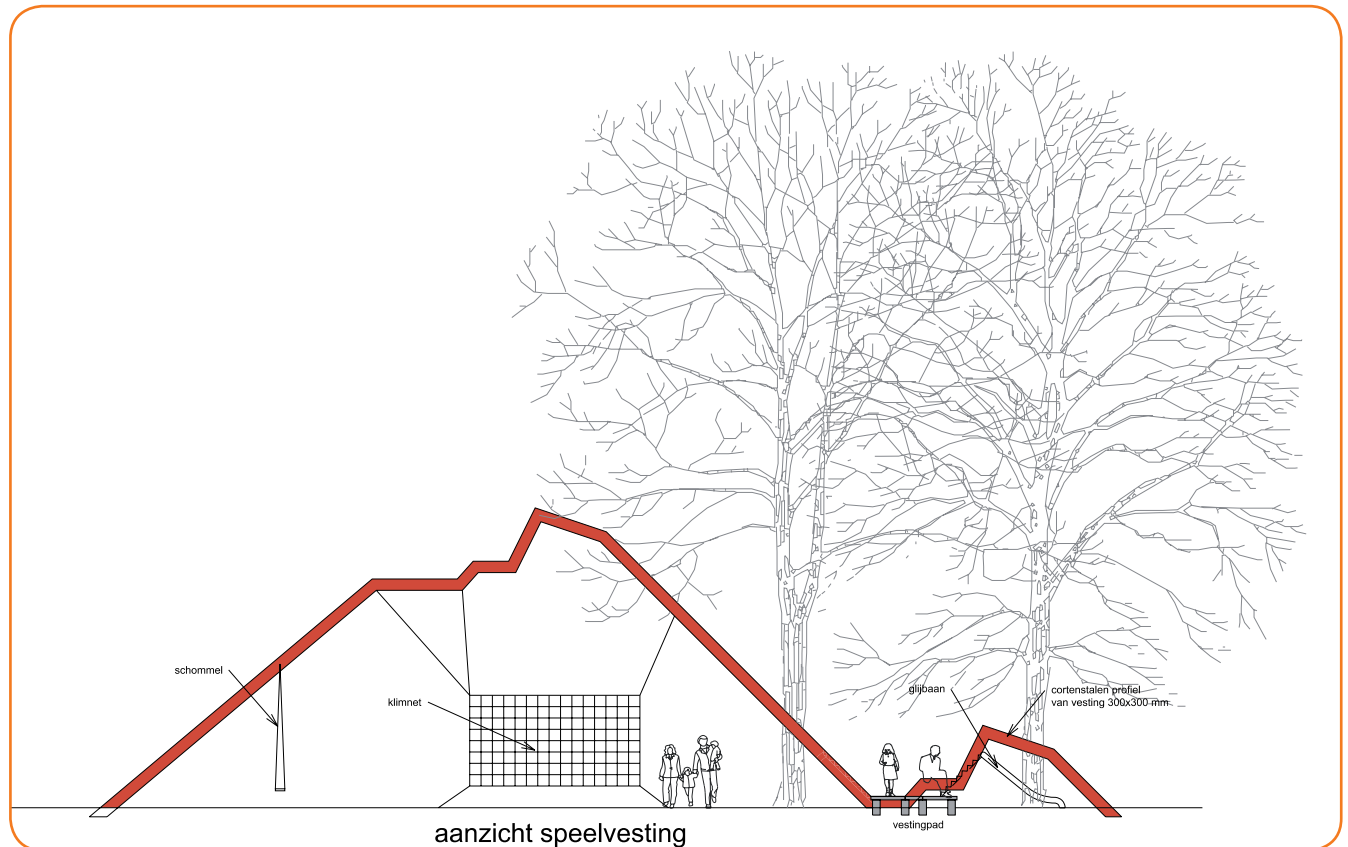
binnenkant van (huis)vesting zijn nestkasten aangebracht

schietsleuven uit vestingarchitectuur zijn nestgelegenheid voor verschillende diersoorten

speelvesting

- Contour van vesting in staal.
- Spelelementen tussen twee frames.

beplanting Vestingpark Sint Bernardus

- Kronendak met monumentale bomen behouden.
- Boomgaard aanvullen met oude rassen hoogstamfruit.
- Bij dierenweide groepen kersenbomen.
- Sneeuwkllokjes en klimop onder kronendak.

sierkers

hoogstamfruit

moerasedik

beplanting Vestingpark Sint Bernardus

- Bloeiende struikenborder langs bosrand en warme weide en dierenweide.
- Schaduwstruiken onder kroendak.
- Rhododendronborder langs tuin Sint Bernardus en warme weide

Rhododendron

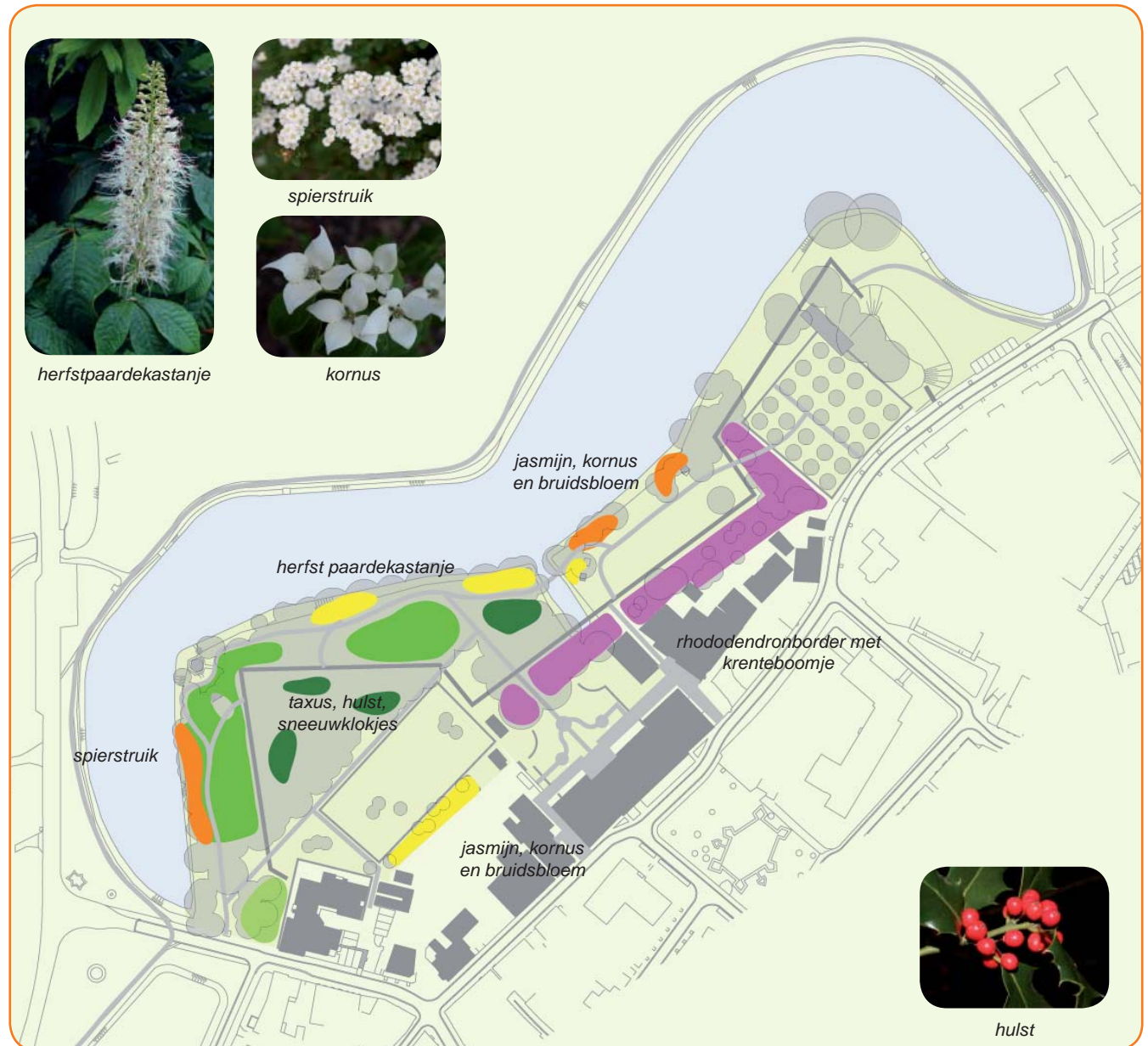
herfstpaardekastanje

spierstruik

kornus

beplanting Vestingpark Sint Bernardus

- hagen omkaderen boomgaard en dierenweide

bomenpad (optioneel)

Pad langs de vestinggracht

Informatie:

- Nederlandse naam
- streeknaam
- latijnse naam
- blad- en boomvorm
- herkomst

Informatievoorziening

- aan boom

emaille naambordje (willemsclassics.nl)

Zomereik
Quercus robur
Blad: 10-12 cm hoogte: 30 meter
Herkomst: Europa

Wintereik
Quercus petraea
Blad: 7-12 cm hoogte: 30 meter
Herkomst: Europa

Amerikaanse eik
Quercus rubra
Blad: 10-22 cm hoogte: 20 meter
Herkomst: Noord Amerika

Beuk

Fagus sylvatica
Blad: 8-10 cm hoogte: 30 meter
Herkomst: midden en west Europa

Bruine beuk
Fagus sylvatica 'atropunicea'
Blad: 8-10 cm hoogte 25-30 m
Herkomst: midden europa

Gewone esdoorn
Acer pseudoplatanus
Blad: 12-20 cm hoogte: 25-30 meter
Herkomst: Europa

Noorse esdoorn
Acer platanoides
Blad: 20 cm hoogte: 20-30 m
Herkomst: Europa

Paardenkastanje
Aesculus hippocastanum
Blad: 20 cm hoogte: 25-30 m
Herkomst: Zuidoost Europa

Tamme kastanje
Castanea sativa
Blad: 10-25 cm hoogte: 20-30 meter
Herkomst: Zuidoost Europa

Robinia pseudoacacia
acacia
Blad: 20-30 cm hoogte: 20-25 meter
Herkomst: oosten en midden USA

Liriodendron tulipifera
Tulpenboom
Blad: 8 – 15 cm hoogte 20-25 meter
Herkomst: Noord-Amerika

Hollandse linde
Tilia x europea
Blad: 5 – 12 hoogte 20- 30 meter
Herkomst Europa

overige follies en meubilair

- Theehuis op varenheuvel.
- Lighallen gericht op grasveld en zon, geurende struiken in directe omgeving.
- Achterkant grot met dichte taxus, laurierkers en haagbeuk, op grot varens en sedum.
- Drooghal inkorten of verplaatsen.
- Sfeerverlichting in theehuis en drooghal.

theekoepeel

lighal

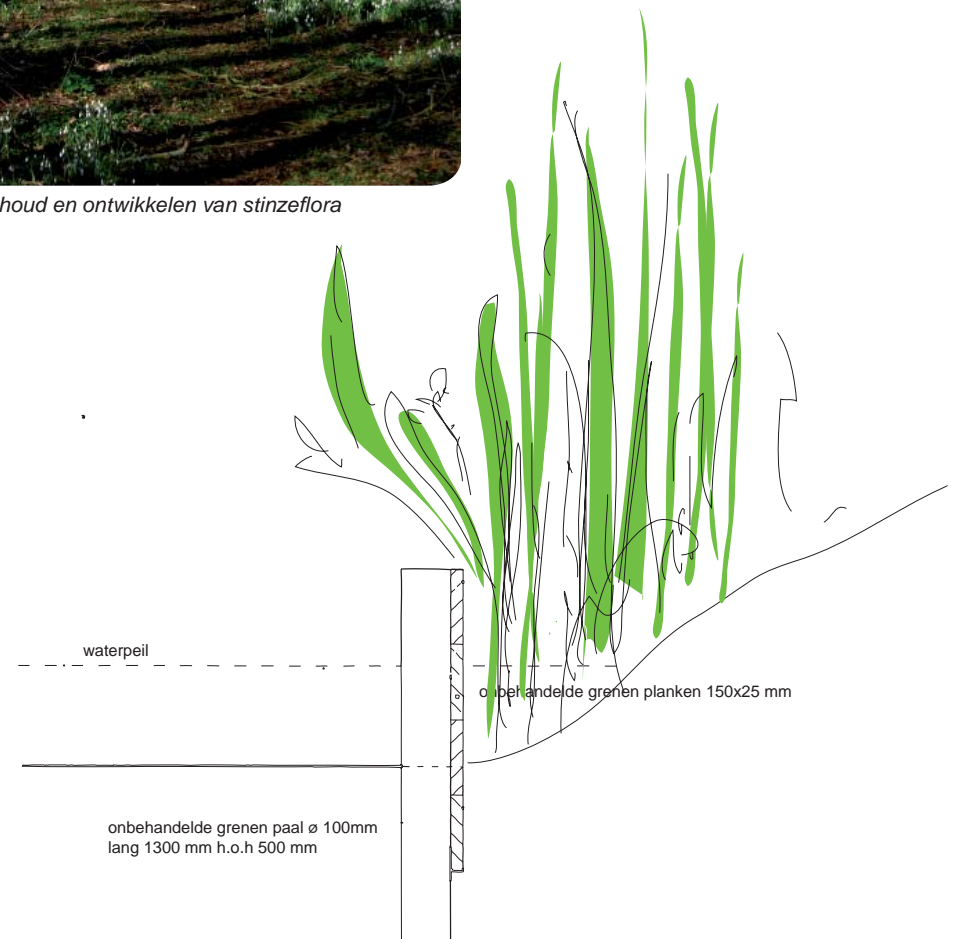
drooghal

beheer en onderhoud

- Verwijderen verruiging in bos door maaien.
- Verwijderen zieke bomen.
- Alleen de zwaar beschadigde bomen verwijderen die gevaar opleveren (i.v.m. broeden en fourageerplaats voor vogels).
- Ontwikkeling moerasvegetatie door aanbrengen planken beschoeiing met grond.
- Inham uitbaggeren en flauwe oevers maken.

verwijderen verruiging en behoud en ontwikkelen van stinzeflora

ontwikkelen moerasoevervegetatie door aanbrengen beschoeiing

meubilair en verlichting

- Bankjes herplaatsen; 'wit sierlijk' bij lighallen en 'wit robust' in bospark en langs gracht.
- Prullenbakken zwart spuiten.
- Uniforme borden.
- Per entree een accent;
- Kruittorenstraat; bastion Treurniet en boomgaard.
- 't Zand; vesting, courtine, lighallen en activiteiten.
Bord fototentoonstelling.
- Prinsenstraat; Sint Bernardus gebouw en tuin.
- Landstraat; bastion Vreesniet, theehuis en grot.

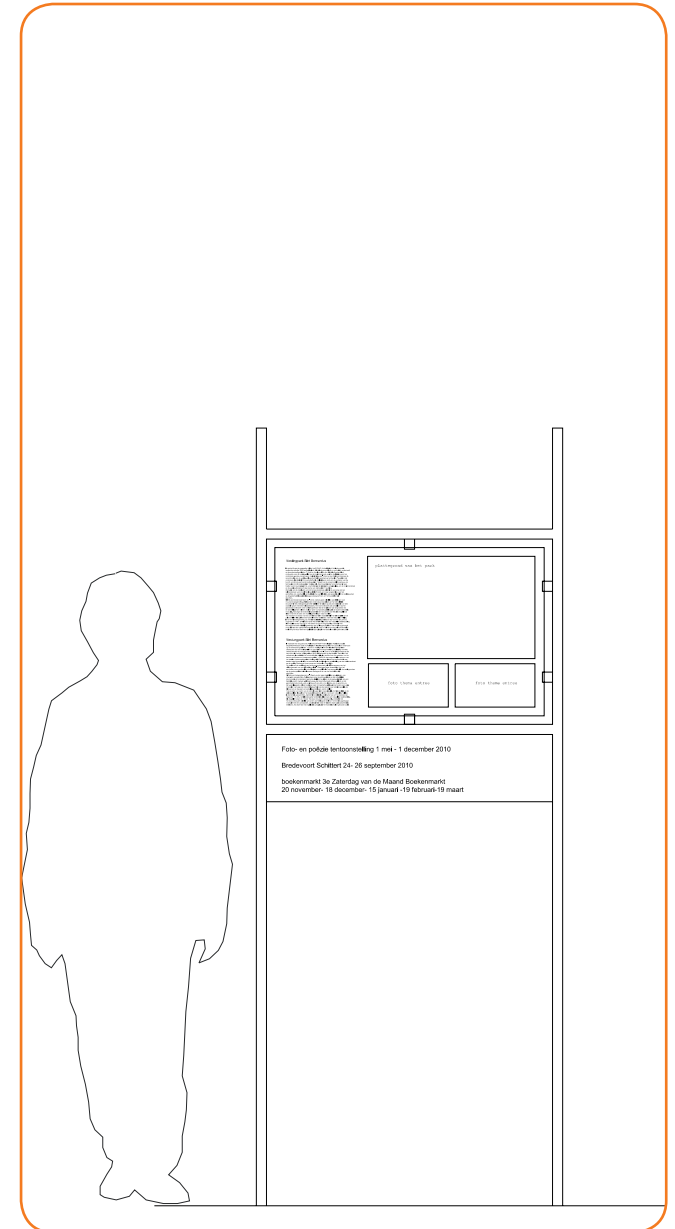
informatiebord gebaseerd op bestaande informatiepanelen

houten banken door heel het park m.u.v. warme weide

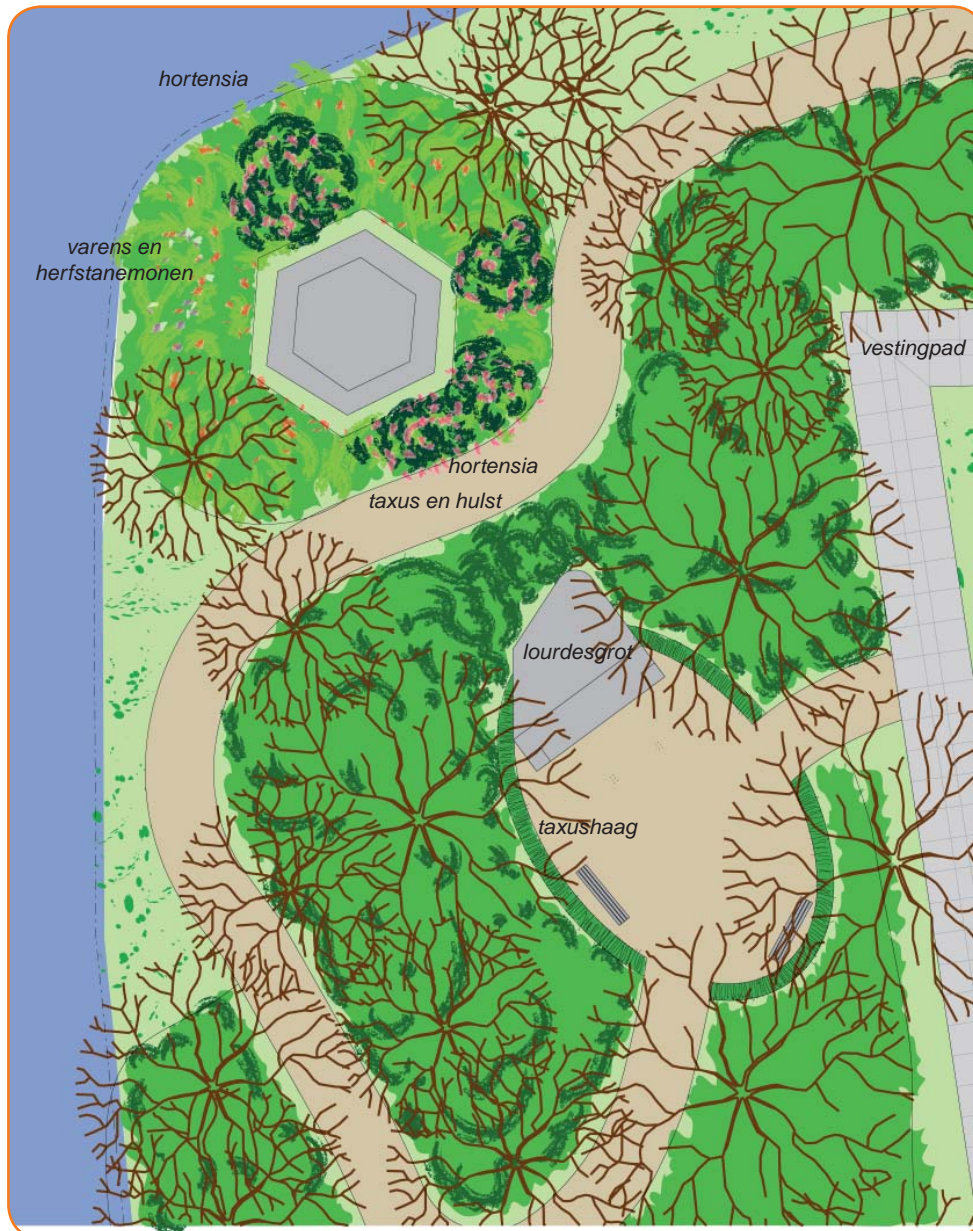
bistrostoeltjes en stalen bankjes bij warme weide

informatiebord bij entree

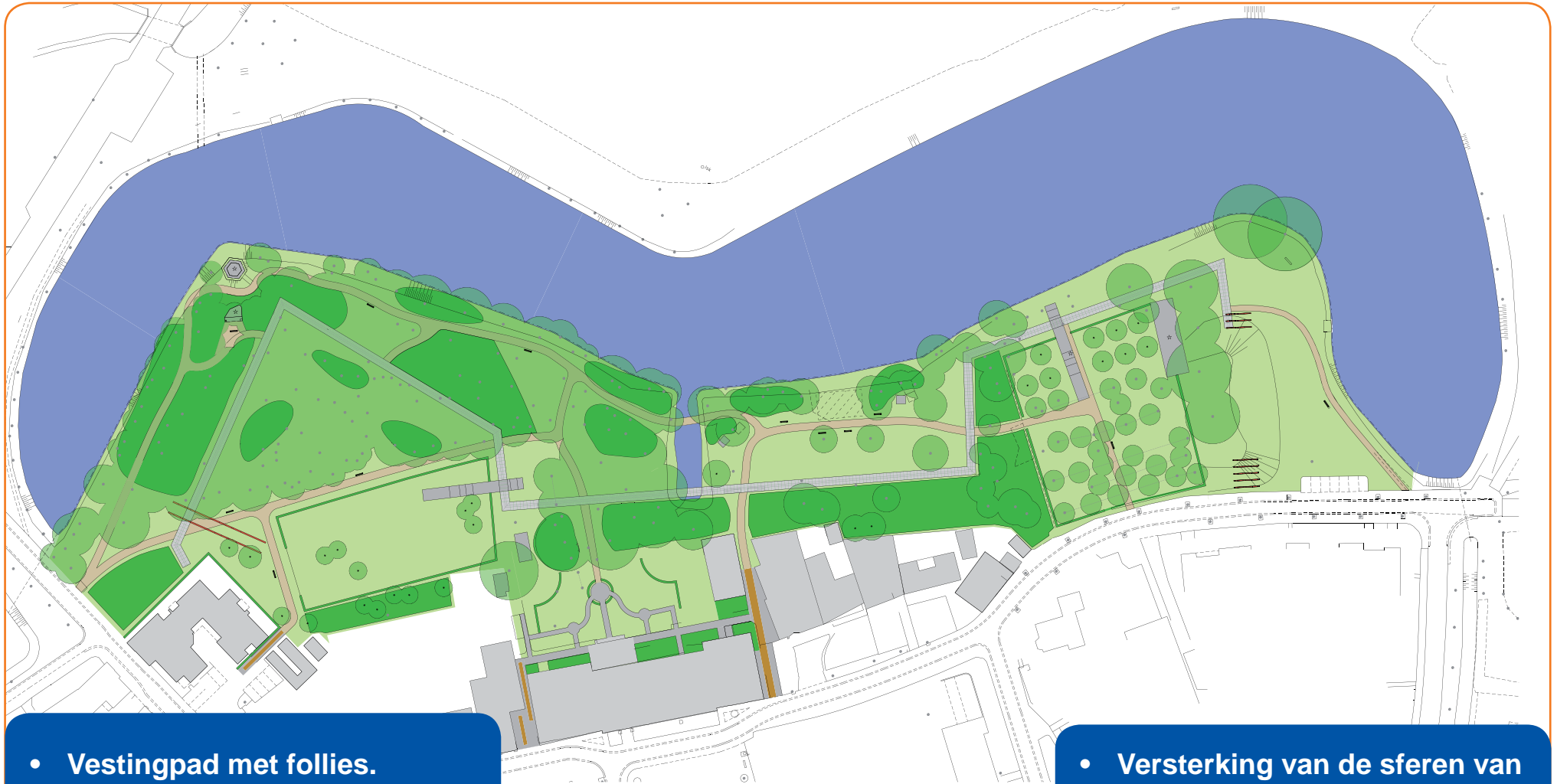

uitwerking lourdesgrot en theekeepel

- Rond de theekeepel staan varens en herfstanemonen met grote groepen Hortensia's.
- Voor de lourdesgrot is een kleine open plek omkaderd door een taxushaag met enkele bankjes
- Onder de bomen rond de grot wordt een struikbeplanting van inheemse soorten ontwikkeld.
- De achterzijde van de grot wordt met wintergroene beplanting van taxus en hulst afgeschermd.

Samenvatting

- Vestingpad met follies.
- Zicht op de stadsgracht en het schootsveld.

- Hoofdentree bij t' Zand.

- Versterking van de sferen van het oude park.
- Meer bloeiende struiken.

kostenraming vestingpark Sint Bernardus

Kostenraming

Herinrichtingpark € 171.000

Renovatie padenstructuur

Aanleg dierenweide

Beschoeiing vernieuwen

Aanbrengen beplanting e.d.

Uitkijkvesting € 143.000

Dierenvesting €121.000

Speelvesting € 64.000

Vestingpad € 131.000

Infoborden 4 stuks € 8.000

Emaille naambordjes bomenpad PM

Totale kosten (afgrond) € 640.000

Kosten incl. AKWR en excl. 19% BTW en plan- en directiekosten

Parklaan Landschapsarchitecten b.v.
Vughtsestraat 280
5211 GR Den Bosch

T: 073 - 614 01 91
E: post@parklaan.nl
I: www.parklaan.nl

Parklaan®
Landschapsarchitecten